

J. R. v A.

V mali sodček vina mi je padel sršen in v njem poginil. Ali je sedaj vino pokvarjeno, ker je sršen strupen?

Odgovor.

Sršen ima sicer strup, ki pri piku povzroči oteklino. Drugače pa ni tako strupen, da bi se po njem vino zastrupilo. Poznamo ljudi, ki bi imela poguma dovolj, izpiti kozarec vina s sršenom vred.

F. O. v O.

Kupil sem sto litrov vina za domačo uporabo. Plačati pa sem moral 250 Din od litra trošarine. Ali je to prav? Ali ni to za kmeta pretežko breme?

Odgovor.

Financar vam je pravilno zaračunal: za drčavo 50 par, za banovino 1 Din in za občino 1 Din. Tudi je po zakonu, da morate za domačo uporabo plačati trošarino. Da je to breme za kmeta, je res. Kmetška zveza je na zadnjem občnem zboru tudi sklenila od vlade zahtevati opustitev trošarine na vino, ki ga kmet kupi od kmeta za domačo uporabo. Če bo uspelo, se ne ve.

J. M. v S. g.

Kakšna toplota je pozimi potrebna za rejo kuncev, ali smejo biti na prostem?

Odgovor.

Zadovoljiv odgovor na Vaše vprašanje bi bil preobširen. Najbolje se podučite o vsem potrebnem iz knjižice »Reja domačih zajcev«, ki se dobi v knjigarni sv. Cirila v Mariboru in stane 10 Din.

A. F. v L.

Moji 5 mesecev stari prešiči slabo rastejo. Pri enem, ki sem ga zaklal, sem našel polno glist, kako naj odpravim gliste pri prešičih?

Odgovor.

Domača sredstva za odpravo glist pri prašičih so: kisló mleko, s'ro'ka, kisló zelje, redkev, želod, divji kostanj, česnova voda in kumarce. Pokladajte par dni navedeno, dajte pa prav malo druge hrane. Močnejša sredstva predpiše živinozdravnik.

J. Č. v P.

Moje svinje po vsaki jedi močno kašljajo, kar jih ovira v rasti. Prosim za nasvet!

Odgovor.

Če je kašlju kriv prehlad, preneha v toplém hlevu v nekaj tednih sam ob sebi. Dolgo trajajoč kašelj je pa opasen, ker je največ-

krat predhodnik jetike ali celo svinjske kuže. Kašljajoče svinje je najbolje spraviti kar kmalu iz hleva, opitati in zaklati, ker če se bolezzen razvije, ni pomoči.

M. J. v V.

Ali bodo državne trsnice v Mariboru in Kapeli oddajale trsnice in po kaki ceni?

Odgovor.

Na telefonično vprašanje so odgovorili iz vinarske šole, da je sedaj že vsa zaloga trn rezervirana in ne sprejemajo več naročil. Trsnica v Kapeli je samostojna in je treba vprašati direktno.

Red in snaga v stanovanju.

Red naj vlada v celi hiši. Prestiljaj in prezračuj postelje, da se ne zaredijo bolhe, stenice ali celo še drugi mrčes, ki jemlje počitka potrebnemu sladko spanje. Pometaj dnevno tla z mokro metlo, umivaj jih vsaki teden z vročim lugom, da zatreš zalego te nadležne golazni. Vsega usmiljenja vredni so ljudje in posebno otroci, ki trpijo vsled nesnažnosti gospodinje ter nosijo na svojem od mrčesa opikanem telesu od nesnage poštrkano obleko, katero so si nadejali novo in je ne odložijo prej, ko pade kot cunja sama s telesa. Vse to je verna slika nesnažne in nemarne gospodinje.

Morda bo kdo ugovarjal, da ne morejo biti vsi in vse kakor iz škatljice, ker je marsičemu kriva revščina. — Drage bralke! Ta pa ne drži. Voda, ki je glavni pripomoček snage, ne stane niti ficka in je le volje in pridna roka potrebna, da se nesnaga odstrani. Videla sem starega berača brez strehe in svojcev, ki je redno opral svojo edino srajco pri potoku. Ta revež, ki je prosjačil od hiše do hiše, je imel pač čut za snago tudi v svoji revščini. Poznam pa žalibog tudi gospodinjjo, ki ima polne kleti pijače in polne žitnice, pa se

hujše boji vode kakor — peklenšček križa.

Red in snaga pri živini.

Sedaj pa še nekaj! Poglejmo živino, katera neki boljše uspeva: ali ona, ki stoji ob obilni dobri krmi do kolena v brozgi in se reva nima kam vleči na suho, ali druga, ki počiva na suhem ter zadovoljno prežvekuje svoj odmerjeni delež. In prešič, ki je toliko razupit kot nesnažna žival! Ali se redi v mokrem, nesnažnem hlevu in žre slastno iz zanemarjenega skisanega korita? Kaj pa kokoške, ki spijo v umazanem prostoru poln mrčesa? Mršave se obirajo in otresavajo svojih mučiteljev, nobenega veselja nimajo za iskanje hrane in pravega teka ni najti pri njih. In posledice: Jajc. ne neso, zredijo se tudi ne. Torej nima gospodinja od njih prav nobenega dobička.

Red in snaga sta torej nekaj tako važnega, da se ne smeta pogrešati v prav nobenem gospodarstvu. Brez njih ni domačnosti, ni zadovoljstva, ni veselja in ne prikupljivosti. Snaga in red pomagata v prvi vrsti varčevati ter sta koristna zdravju in imetju. Marsikatera gospodinja bo rekla: No, to, kar sem danes brala, se pa mene ne tiče! Mi pa pravimo: Hvala Bogu, da se tebe ne tiče! Želimo samo, da bi vse gospodinje lahko tako rekle.

Tančična pečenka.

Sveža svinjska riba se razreže na 1 do 2 pedi dolge kose, na vsako stran teh kosov pa položimo po par zrn čelga popra, na male koščke raztrgani lorberjev list, po en tanki kolešček limone, ter potrosimo s ščepom razdrobljenega timijana. Vsak kos mesa povijemo od vseh strani v tančico (rečico). Predno damo meso peč, ga solimo.

Madeži.

Petrolej odstranimo bodisi iz obleke, lesa ali kjerkoli zelo enostavno z milom in mrzlo vodo. Ne uporabljaj pa tople vode, ker se potem petrolej le maže in ga zelo težko izmijemo.

Vsak mesec Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

razgledoval po dnevu po okolici, katero mu je bil razkazal Drobne kar z zamahljajji z roko. Na novem domu je imel priliko, da je spoznal sosede ter tujce, ki so se oglašali pri Drobnetu in popivali ter kvartali večkrat pozno v noč.

Ko je bil lovec s krivcem za klobukom, s torbo ob strani in s puško preko rame, se je upal v Loko pri Žusmu, na Prevorje, Planino, Zagorje in celo v Podčetrtku ob Sotli je že bil. Govoril je narečno slovenščino s prostaki, se zabaval z na pol gospodo v gladki nemščini in kmalu je bil dobrodošla osebnost v vseh krajih, ktere je gledal z vrha Košence od Drobnetu. Mešetarjem je plačeval po krčmah, steklarji v Loki so ga poznali, da ne drži z gospodo in rudarji v železokopu pri Devici Mariji na Pesku med Podčetrtkom in Olimjem so prisegali nanj kot gospoda, ki ima odprto srce ter žep tudi za onega, ki ruje kot krt pod zemljo, a ne zasluži toliko, da bi preživel sebe z družino vred. Kočarji so kar strmeli vanj, kadar jim je razkladal kot — graščinski nameščenec, da je lov prav za prav

prost. Srna in zajec sta danes tu, jutri tam in lastnik jima je Bog in oni, ki se sreča z njima z dobro pomerjeno puško. Graščina ima zemlje, da ne ve kam z njo. Zakaj ne dati revežem vsaj nekaj od preobilice. Dračje je itak prosto po graščinskih šumah, zakaj bi ne bilo tudi listje in bukovje, ki prepireva od starosti, veter ga podira in trohni v nepreglednih množinah ne le po nedostopnih grabah ter kotanjah, ampak tudi ob lepo pristopnih potih, stezah in kolovozih.

O čemur je Guzajev Francuh sanjal pri prvem pogledu s Košanskega grebena, to je tudi postal v kratkem času: čislán od nadute gospodske nemškutarije, ker je z njo nemškutaril; ljubljeneec vseh tlačenih ter potrebnih, ker je potrjeval svoj nauk o enakopravnosti, pravičnosti ter vsaj delnem izenačenju premoženja s plačevanjem po zakonitih in tudi dobro obiskanih javnih gostilnah ob glavnih cestah. Ljudje so bili veseli ter navdušeni, ako se jim je ponudila prilika, da so se sestali z graščinskim gospodom, ki je govoril na glas, o čemur so razmišljali oni

Madeže od oljnate barve pa očistimo s terpentinom. Čisto krpo napojimo s terpentinom ter drgnemo s to krpo madež tako dolgo, da je vsa barva izginila. Če je obleka tudi sicer potrebna pranja, se morejo najpoprej odstraniti vsi madeži od oljnate barve, nato šele jo operemo kakor običajno.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 17. januarja 1931 so pripeljali špeharji na 102 vozov 307 komadov zaklanih svinj, kmetje 12 voz krompirja, 6 sena, 4 otave in 2 slame. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 D, špeh 14 do 18, krompir 0.75 do 1.50, seno 85 do 95, otava 80 do 85, slama 55 do 60. Pšenica 2, ječmen 1.75, oves 1.50, koruza 1.50 do 1.75, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4.50 do 5, proso 2.50, fižol 2 do 2.50. Kokoš 30 do 45, piščanci 35 do 75, raca 30 do 40, gos 80, puran 60 do 140. Čebula 2.50, česen 14, jabolka 3.50 do 8, suhe slive 10 do 12, mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36, jajca 1.15 do 1.75, med 12 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 16. januarja 1931 je bilo pripeljanih 121 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 120 do 180 Din, 3—4 mesece stari 280 do 300 Din, 5—7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto 900 do 1000 Din, 1 kg žive teže 8 do 10 Din, 1 kg mrtve teže 12 do 13 D. Prodanih je bilo 48 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je 12 konj, 12 bikov, 105 volov, 284 krav in 13 telet, skupaj 426 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 13. t. m. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8 do Din, poldebili voli od 6.50 do 7.50 Din, plemenski voli 5.50 do 6 Din, biki za klanje 6.50 do 7.50 Din, klavne krave debele 6 do 7 Din, plemenske krave 5.50 do 6.25 Din, krave za klobasarje 2.75 do 3.25 Din, molzne krave 5.50 do 5.75 Din, breje krave 5.50 do 5.75 Din, mlada živina 8 do 9 Din, teleta 7 do 9 Din. Prodanih je bilo 210 komadov, od teh za izvoz v Italijo 40 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din, II. vrste 16 do 18 D, meso od bikov, krav in velic 10 do 14 Din, teleče meso I. vrste 22 do 35 Din, II. vrste 16 do 20 Din, svinjsko meso sveže od 14 do 26 Din.

*

Cenjenim naročnikom!

Vse naročnike, ki še za leto 1931 niso plačali nič naročnine, prosimo, da jo do konca januarja vsaj deloma poravnajo. Položnice smo že v decembru poslali vsem naročnikom. Dne 3. febr. še dobijo vsi naročniki list, dne 10. februarja pa se bo list tistim, ki do takrat ne bodo nič plačali, ustavil.

Kdor sedaj nima denarja, naj nam vsaj piše dopisnico, da še potrpiamo za naročnino do Velike noči.

Na naročnino pa čakamo samo pri dosedajšnjih naročnikih, pri drugih ne.

Mnogokrat se zgodi n. pr., da je lani bil naročnik mož Jožef Kovač, letos pa nam pošlje denar njegova žena Jerica Kovač. Ker mi v upravnistvu seveda ne najdemo naročnice Jere Kovač in ker nismo vsega vedeli, nam tudi ni znano, da je Jera Kovač žena Jožefa Kovača, zato jo napišemo kot novo naročnico in ji začnemo pošiljati naš list. Tako seveda prideta v hišo naenkrat dva lista, eden na moža, drugi na ženo in ples se začne. Mož misli, da ga je hotela žena izpodrinuti in mu zrasti čez glavo, ter ženin list gleda postrani. Ako v kako hišo pomotoma prihajata dva lista, naj se na tisti list, ki prihaja pomotoma, napiše: **Nazaj, dobivam dva in se da zopet na pošto.** Ali pa se nas obvesti z dopisnico o pomoti, da pomoto takoj popravimo.

Sploh se nas naj takoj opozori na vsako pomoto, ki bi nastala, ker drugače se pomota ne bo odpravila.

Uprava »Slov. Gospodarja«.

Najmočnejša vodna sila. Učitelj je vprašal Janezka: »Katera je najmočnejša vodna sila?« — Pričakoval je seveda, da bo Janezek imenoval ta ali oni slap. Pa je Janezek tole odgovoril: »Najmočnejša vodna sila so solze moje matere. Kadar se joče, ji moj oče vse naredi, kar hoče!«

Malo dekletce se je peljalo z materjo, suhotno ženo, v vlaku. Na postaji pa vstopi v voz silno debela ženska in se vsede nasproti. Dekletce je debelo žensko nekaj časa gledalo, nato pa reče materi: »Mama, ali je to vse ena sama gospa?«

Učitelj. »Fric, kaj je tvoj oče po poklicu?« — Fric molči. — Učitelj: »Ti me morda nisi razumel; vedel bi rad, kaj tvoj oče dela?« — Fric: »Moj oče vedno to dela, kar mu mati zaukaže.«

Gospod profesor je sedel pri pisalni mizi ter delal. V sobo planeta sinčka Mirko in Pepček. Profesor se obrne in zarentači: »Kaj hočeta zopet, pustita me v miru!« — »Samo lahko noč sva ti prišla voščiti«, pravi Lirko. — Profesor: »Že dobro, že dobro, a sedaj nimam časa, pridita jutri zjutraj.«

Romanje v Marjino Celje. Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru obvešča slavno občinstvo, da se letos vrši romanje v Marjino Celje v Avstriji dne 28. junija. Stroški znašajo z izletom na Dunaj kakor lansko leto 550 Din, ki se lahko v obrokih plačajo od dne 15. maja. Da ne bo nepotrebnih težkoč, javlja odbor vsem, ki se nameravajo udeležiti romanja z izletom, da se na poznejše priglasitve ne bo moglo ozirati. Torej odločite in priglasite se takoj cen-

le na tihem, jim stiskal roko, jih tikal in zahteval od njih, da so mu tudi oni pobratimi.

Mešetarji iz košanske okolice, steklarji iz Loke pri Žusmu, rudarji iz Olimja ter bajtarji po onih siromašnih hribih so bili kmalu organizacija, katero je družil pod Guzajevo vodilno besedo skupen cilj: boj proti krivicam, ki se go-dijo že toliko in toliko let revežem, ki so obsojeni od roda do roda na najtežje ročno delo. In ta organizacija revežev ter tovarniških in rudniških tlačanov se je širila, ker je romala od trpina do trpina ne potom pisane, ampak žive besede vsakega, ki je imel kedaj priliko osebnega stika z gosposkim »bogom«, ki pomaga kot spreten lovec ter miren gozdar pri vseh graščinah od Žusma do Brežic. Guzaj je metal pridno iskredanes tu, jutri tam, tleti je začelo samo in do plamtečega navdušenja so pripomogli že s prisego zavezani najbolj zanesljivi somišljeniki.

Marca in aprila meseca po Guzajevi skoro stalni naselitvi na Košanci, ko so pričeli takovečji sejmi na: Planini, v Št. Jurju, Šmarju, v

Lembergu, pri Sv. Filipu na Selah in drugod, so se raznesle med imovitejše gruntarje vesti, da je bil oropan živinskega izkupička sedaj ta kmet, pa zopet oni nemški ali laški prekupec. Kmečki oderuhi so zakopavali svoj denar na skrivnem pod zemljo na najbolj prikritih krajih, ker doma pod zglavjem ni bil varen pred nočnimi tolovaji. Neznani ulomilci so postajali tako drzni, da so v noči pri gospodarjevi prisiljeni navzočnosti zaklali svinjo, mu pustili drobovino v spomin in zginili bogznaj kam. Kakor s svinjami, je bilo seve tudi z drugo živino ter s kurami. O vseh teh ropih ob enem na več raznih krajih so tožili le bogatejši sloji, revež se je na tihem muzal, saj je jemal tolovaj tamkaj, kjer je bilo denarja ter blaga ne le za sproti, ampak tudi za bogat prihranek. Okrivljeni so bili napadov na sejmarje, kmečke kurnike, svinjake in hleve ubogi Hrvati iz Zagorja, ki bi naj bili že od nekdanj uzmoviči, ako kaj zmanjka Štajercu bolj blizu meje. O Guzaju in o klice poganjajočih njegovih boljševiških naukih ni sanjal tedaj

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5